

PERSTEKST

Lancering van de campagne 'Maak hen vrij van Waterarbeid' naar aanleiding van Wereldwaterdag 2005 en het Decennium van de Verenigde Naties 'Water, Bron van Leven'

Vier jaar geleden, op Wereldwaterdag 2001 stelde Z.K.H. Prins Laurent in zijn hoedanigheid van voorzitter van de Belgische Vereniging voor het Wereldwatercontract (BVWWC) het Belgisch Watermanifest en de campagne 'Water voor iedereen' voor in het pompstation in het Terkamerenbos in Brussel. Dat dit Watermanifest de visie van vele Belgen weerspiegelde werd duidelijk doordat 120.000 landgenoten het Watermanifest ondertekenden. Deze handtekeningen werden gebruikt om het standpunt van België met betrekking tot water duidelijk te maken tijdens de Wereldtop voor Duurzame Ontwikkeling in Johannesburg in 2002.

De campagne 'Maak hen vrij van waterarbeid' is een concretisering van één van de prioriteiten van dit Watermanifest: 'Meer wereldsolidariteit rond water'. Het Belgisch Watermanifest was tevens een inspiratiebron voor het waterbeleid in België en voor de werking van meerdere ngo's.

Vandaag is om meerdere redenen een belangrijke dag:

- • morgen 22 maart is de 13de Wereldwaterdag;
- • het is tevens de lancering van het nieuwe decennium 'water, bron van leven' van de Verenigde Naties;
- • ROTARY International viert zijn 100ste verjaardag en lanceert een nieuwe internationale campagne rond Water;
- • evenals het samenwerkingsakkoord tussen ONEP (de Marokkaanse Watermaatschappij) en GREEN Belgium vzw.

'Maak hen vrij van waterarbeid' van GREEN Belgium vzw in samenwerking met het KINT, ROTARY International, de Belgische Vereniging voor het Wereldwatercontract, de Brusselse lintercommunale Watermaatschappij (BIWM) en de Brusselse Intercommunale voor Waterdistributie (BIWD) zal een bijdrage leveren aan de drinkwatervoorziening op het Marokkaanse platteland waar 15.600 dorpen (douars) met 6,4 miljoen mensen vandaag nog steeds de toegang tot drinkbaar water ontberen (40 % van de plattelandsbevolking sinds eind 2004). Toegang tot drinkbaar water en sanitaire voorzieningen voor iedereen, zonder discriminatie, aan een aanvaardbare kostprijs, op een toegankelijke plaats en in volledige veiligheid is nochtans een fundamenteel mensenrecht.

Kunnen beschikken over drinkbaar water vergemakkelijkt ook de toegang tot onderwijs en vorming. Duizenden kinderen in Marokko – en vooral meisjes - gaan nog steeds niet of onvoldoende naar school omdat ze instaan voor de watervoorziening van hun gezin. Terwijl de jongens op het veld werken, halen de meisjes water aan de dichtstbijzijnde waterbron die meestal enkele kilometers van hun woning verwijderd is. In moeilijke omstandigheden zeulen ze te voet, met een karretje of met de ezel om water dat in het beste geval drinkbaar is. Maar al te vaak wordt water geput uit bronnen, putten of beken waar de veiligheid en kwaliteit niet gegarandeerd kunnen worden, en dit omdat er geen andere bronnen aanwezig zijn of omdat dit water gratis is. Ook de opslag van drinkwater in onvoldoende hygiënische omstandigheden houdt risico's in voor de gezondheid.

Water halen is voor vele kinderen een volledige dagtaak. Er blijft geen tijd over voor onderwijs, laat staan voor ontspanning. De vele tijd en energie die nodig zijn om water te halen hypothekeert ook de ontwikkeling van de dorpen. Dit leidt vaak tot plattelandsvlucht of migratie. Vooral de jongeren (jongens) ontvluchten de dorpen op zoek naar een betere toekomst. Meestal vinden ze die echter ook niet in de stad of in het buitenland ...

Wereldwijd zouden 18 miljoen 'waterdragers' en 'waterdraagsters' niet naar school gaan.

Met een pilootproject in 3 dorpen, verspreid over Marokko, met een verschillende sociaal-economische context, wil GREEN aantonen dat het verlenen van toegang tot drinkbaar water, in

combinatie met participatie en educatie van de lokale bevolking, een hefboom kan vormen voor duurzame ontwikkeling op het Marokkaanse platteland.

Het eerste dorp is Zaouit met 750 inwoners op slechts 35 km van de luchthaven van Casablanca in de gemeente Sidi El Mekki in de provincie Settat. Door overconsumptie is het grondwater er verzuurd en daardoor onbruikbaar geworden als drinkwater en voor irrigatie. De plaatsing van één publieke fontein in het dorp heeft de volledige teloorgang kunnen vermijden, maar de waterarbeid blijft een dagtaak voor vele kinderen. Ook hier zal een individuele aansluiting op het drinkwaterleidingnet nieuwe kansen bieden en vermijden dat alle jongeren het dorp ontvluchten. Aan de rand van het dorp ligt de school van Zaouit, op een honderdtal meter van de watertoren en op nauwelijks een paar meter van de aanvoerleidingen van het drinkwater. De kranen werden reeds geïnstalleerd in de school, maar op de aansluiting blijft het tevergeefs wachten. Het prijskaartje bedraagt slechts 800 euro. Door de afwezigheid van drinkbaar water en sanitaire voorzieningen in de school worden meisjes vaak thuis gehouden of hebben ze last van ontstekingen doordat hen gevraagd wordt zo weinig mogelijk naar het 'toilet' te gaan.

Karia is gelegen in de landelijke gemeente Mikkès in de provincie Moulay Yacoub. Het is een klein dorpje met 150 inwoners zonder toegang tot drinkbaar water, elektriciteit of gezondheidszorg. Karia is het laatste dorp in de provincie dat moet aangesloten worden op het drinkwaterleidingnet van ONEP. De bewoners van Karia, en de kinderen in het bijzonder, worden vaak weggejaagd wanneer ze water halen in de naburige dorpen. Door het plaatsen van een publieke drinkwaterfontein in het hart van het dorpje wordt er veel tijd en energie uitgespaard waardoor de kinderen naar school kunnen en de families nieuwe ambachtelijke activiteiten kunnen ontwikkelen. De ideeën zijn er al: bijenteelt om honing te produceren van bloemen van kappers die daar talrijk aanwezig zijn, het kweken van konijnen en traditioneel handwerk.

Tighfert is een 'Ksar' (traditioneel dorp met huizen van leem en stro) in de gemeente Ferkla Essoufla in de provincie Errachidia. Daar zijn in tegenstelling tot Karia al drie publieke drinkwaterfonteinen aanwezig. Slechts een kleine fractie van de 2.350 inwoners maakt er gebruik van. Er is in het dorp namelijk een Khéttara (een waterbron die via een aquaduct naar het dorp geleid wordt). Of de meisjes en vrouwen water halen in de Khéttara of aan de publieke drinkwaterfonteinen, de arbeid die verricht moet worden blijft identiek. Bovendien kost het water van de publieke fonteinen 10 DH (ongeveer 1 euro) per m³, terwijl dat van de Khéttara gratis is. De kwaliteit van het water in de Khéttara is echter zeer twijfelachtig. Een individuele aansluiting op het drinkwaternet zal hier soelaas bieden. Er hoeven geen afstanden meer afgelegd te worden en bovendien daalt de prijs tot 2,5 DH doordat er geen opzichter meer moet betaald worden. Samen met een lokale socio-culturele vereniging en de oudervereniging van de school van Tighfert zal gezocht worden naar mogelijkheden om de vrouwen en meisjes actief bij het maatschappelijk leven te betrekken en om het dorp op een duurzame manier te helpen ontwikkelen.

Het pilootproject in deze drie douars kadert in de samenwerkingsovereenkomst die GREEN en ONEP (Office National de l'Eau Potable) in september 2004 hebben afgesloten. ONEP, de publieke drinkwatermaatschappij van Marokko, heeft als prioritaire opdrachten:

- • de drinkwatervoorziening op het platteland (doel: toegang tot drinkbaar water verzekeren voor meer dan 90 % van de plattelandsbevolking tegen 2007; eind 2004 zat men aan 60%);
- • de zuivering van afvalwater (dit is een nieuwe bevoegdheid voor ONEP);
- • het onderhoud van het waterdistributienetwerk.

De samenwerkingsovereenkomst tussen GREEN en ONEP betreft:

- • de studie en realisatie van watervoorzieningsprojecten op het Marokkaanse platteland (waar dit pilootproject in kadert);
- • het aanzwengelen van een debat over 'water als mensenrecht' binnen ONEP en in de Marokkaanse maatschappij (o.a. organisatie van een conferentie in Rabat in september 2004 en het organiseren van een Waterfaculteit met Prof. Riccardo Petrella gepland in september 2005);

- • het organiseren van ontmoetingen tussen jongeren van Marokko en Europa (o.a. een internationale conferentie en inleefstage voor jongeren over de problematiek van de 'waterdraagsters' en 'waterdragers' gepland voor september 2005.

Om de Belgische bevolking te sensibiliseren voor de problematiek van de waterarbeid wordt in samenwerking met CTVMédias asbl een film gemaakt over de situatie in Zaouit, Karia en Tighfert waar we straks een voorsmaakje van te zien krijgen. Verder werd er een educatieve workshop uitgewerkt voor scholen en jeugdverenigingen in samenwerking met scholen en een jeugdhuis van Sint-Joost-ten-Noode.

Na 20 jaar te werken rond de campagne PolioPlus staat ROTARY International klaar om andere wereldproblemen kordaat aan te pakken. Iedereen aan zuiver drinkwater helpen is daar een uitstekend voorbeeld van. ROTARY International en GREEN werkten reeds samen aan educatieve programma's over het thema water (rond de plaatsing van drinkwaterfonteinnetjes onze scholen en het organiseren van waterklassen) in het kader van de commissie 'Preserve Planet Earth'. Deze commissie wordt nu omgevormd tot een werkgroep 'water' (Water Resource Task Force) die samen met GREEN een nieuwe uitdaging aangaat. De Interlanden comités van de Belgische én Marokkaanse Rotary Clubs laten samenwerken voor de watervoorziening en duurzame ontwikkeling in de Marokkaanse 'douars'. Hiermee wordt niet allen gewerkt aan solidariteit tussen Noord en Zuid, maar ook tussen stad en platteland in Marokko.

Met dit project willen we aantonen dat solidariteit rond water en duurzame ontwikkeling geen utopie is en binnen het bereik van ieder van ons ligt. Een school of een jeugdhuis kunnen solidariteitsacties opzetten waardoor een Marokkaanse school toegang krijgt tot drinkwater of sanitaire voorzieningen. Een serviceclub als ROTARY International kan het verschil maken door een 'douar' toegang te geven tot drinkbaar water. Een publieke watermaatschappij of intercommunale zoals de BIWM en de BIWD kunnen in het kader van zogenaamde 'public/public partnerships' een waardevolle bijdrage leveren in de ontwikkeling van een performante drinkwatervoorziening in ontwikkelingslanden. Steun aan dit soort initiatieven is bovendien niet anoniem. U ziet waar uw geld naartoe gaat en u houdt er duurzame contacten aan over.

Voor inhoudelijke informatie kan u terecht bij:

Jo Van Cauwenberge (0477/347.183) of Luc Michiels (0474/565.760).
GREEN Belgium vzw
Koningsstraat 171/3
1210 Brussel
www.greenbelgium.org